

50'DEN AZ ÇALIŞANI OLAN İŞYERLERİNDE YENİ DÖNEM

Çok sık değiştirilen veya revize edilen kanun, yönetmelikler ve tebliğler gerek işverenlerde gerekse çalışanlarda bir kafa karışıklığı yaratmıştır.

Vasfi Seber
İSG Komisyonu Başkanı

■ 6331 sayılı İSG Kanunu 20 Haziran 2012 tarihinde TBMM'de kabul edilerek 30 Haziran 2012 tarihinde Resmi Gazetede yayınlandı.

■ Kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için yayımı tarihinden itibaren iki yıl sonra yürürlüğe girerek Bakanlar Kurulu tarafından yürütülmesi kanun hükümlerine bağlandı.

■ İSG Kanun hükümleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın uygun planlama yapmaması sonucunda 50'den az çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli işyerleri için yeterli sayı ve sınıfta iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi yetişmediği gerekçesi ile 31 Aralık 2013 tarihinde yürürlüğe girecek şekilde ertelendi.

■ 02.08.2013 tarihinde yayınlanan 6495 sayılı Kanun ile kamu kurumları ve 50'den az çalışanı olan az tehlikeli işyerleri için 01 Temmuz 2016 tarihine kadar ikinci bir erteleme yapıldı.

■ 2016 Haziran ayında yapılan Bakanlar Kurulu toplantısı sonrasında Başbakan Sayın Binali Yıldırım'ın yaptığı basın toplantısında "İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası hükümleri 1 Temmuz'da yürürlüğe girdi. Yasa uygulanacak herhangi bir iptal veya geri adım söz konusu değil. Ancak yasanın uygulanabilirliği açısından iş güvenliği, ortam ölçümlerinin yaptırılması, fenni

muayenelerin tamamlanması hususunda altını dolduramadığımız birkaç eksiklik mevcut. İşverenlerin uygulama noktasında kafa karışıklığının önüne geçmek üzere yasanın tamamında değil ancak bir kısmını bir seneliğine öteliyoruz. Eksikliklerin giderilmesi noktasında zamana ihtiyacımız var. Olumsuzlukların önüne geçmek için böyle bir karar aldık" demiştir.

■ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman Soylu 1 Temmuz 2016 itibariyle yürürlüğe giren İş Sağlığı ve Güvenliği Yasasıyla ilgili basın toplantısı düzenleyerek 50 kişiden az çalışanı bulunan ve "az tehlikeli" sınıfında olan işyerleri ile kamu kurum ve kuruluşlarında iş sağlığı ve güvenliği düzenlemelerinin tamamının yürürlüğe girdiğini, uygulamada herhangi bir ertelemenin söz konusu olmadığını belirtti.

50 kişiden az çalışanı bulunan ve "az tehlikeli" sınıfında olan iş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin zorunlu hale geldiğini belirtti. 50 kişinin altında işçi çalıştıran bütün işyerleri de yasanın getirdiği her türlü yükümlülüğün uygulanacağını ifade eden Bakan Soylu, "Bu şirketlerden 10 kişinin altında çalışanları bulunanlar, işveren veya işveren vekili iş güvenliği eğitimi almak koşuluyla iş güvenliği yükümlülüğünü

uygulayabilecek. Eğitimler Anadolu Üniversitesi tarafından uzaktan eğitim kapsamında da verilebiliyor. Yine 10 kişinin altında çalışan işyerleri 5 yılda bir kamu sağlık kuruluşlarınca da sağlık kontrolü yaptırarak sağlık yükümlülüklerini yerine getirebilecek” dedi.

İş sağlığı ve güvenliği hizmetinin 2017’ye kadar olan sürecin programlı denetim kapsamında bir denetim yapılmayacak ancak buna karşılık şikayet üzerine yapılan denetimlerde de cezadan çok yönlendirici ve uyum sağlayıcı bir yaklaşım içinde olacaklarını belirtti. Bakan Soylu "2017’ye kadar süreci izleme değerlendirme dönemi olarak değerlendireceğiz” demiştir.

Çok sık değiştirilen veya revize edilen kanun, yönetmelikler ve tebliğler gerek işverenlerde gerekse çalışanlarda bir kafa karışıklığı yaratmıştır.

SGK verileri incelendiğinde

Ülkemizdeki toplam 1.745.161 işyerinin 1.005.866 adedi 1-50 kişi çalıştıran işyerleridir.

Ülkemizdeki toplam 13.680.505 çalışanın 4.217.562 çalışmanı 1-50 kişi çalıştıran işyerlerinde çalışmaktadır.

Rakamlara bakılarak analiz yapılırsa 1-50 kişi çalıştıran işyerlerindeki İSG hizmetlerinin ihmal edilmeden sorumlu bakanlık tarafından sağlıklı bir şekilde denetim yapılması gerekmektedir.

50 Kişiden Az Çalışanı Olan Az Tehlikeli İşyerlerinde Yeni Dönemin Faydaları

- Kaza ve hastalıklarla oluşan insan gücü kayıplarının önüne geçilmesi,
- Çalışanların periyodik olarak sağlık kontrolünden geçirilmesi,
- Çalışanlara mesleki ve İSG eğitimlerinin verilmesi,
- Çalışanların işyeri çalışmalarında görüşlerinin alınması,
- Çalışanların hayati tehlike içeren ortamda çalışmadan kaçınılmasını sağlamak.

İSG Hizmetlerinde devlet desteği

10 dan az çalışanı olan tehlikeli sınıftaki işyerlerine yüzde 2 olan kısa vadeli sigorta priminin yüzde 1,4’ü çok tehlikeli sınıftaki işyerlerine ise yüzde 1,6’sı iade edilmektedir.

ÇALIŞAN SAYILARI	AZ TEHLİKELİ		TEHLİKELİ		ÇOK TEHLİKELİ		TOPLAM	
	İŞYERİ SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI	İŞYERİ SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI	İŞYERİ SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI	İŞYERİ SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI
1-9	906.521	2.312.907	318.382	872.225	225.242	693.168	1.501.230	4.000.960
10-49	99.345	1.904.655	56.513	1.162.182	49.526	951.962	209.565	4.094.496
50-249	13.199	1.287.361	10.378	1.058.595	6.548	633.393	30.283	2.993.013
250-499	1.221	413.549	1.063	365.837	532	180.217	2.830	964.373
500-749	264	159.828	278	166.979	136	80.118	682	409.357
750-999	105	89.181	92	79.673	49	42.060	249	213.634
1000-1999	88	115.028	96	130.320	46	61.485	230	306.833
2000 +	28	355.957	42	156.625	14	47.145	92	697.839
TOPLAM	1.020.771	6.638.446	386.844	3.992.436	2.689.548	282.093	1.745.161	13.680.505